

Υπόθεση C-235/24 PPU [Niesker]ⁱ

Σύνοψη της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως κατά το άρθρο 98,
παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου

Ημερομηνία καταθέσεως:

2 Απριλίου 2024

Αιτούν δικαστήριο:

Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden (Κάτω Χώρες)

Ημερομηνία της αποφάσεως του αιτούντος δικαστηρίου:

29 Μαρτίου 2024

Κατάδικος:

S.A.H.

Αντικείμενο της κύριας δίκης

Η υπόθεση της κύριας δίκης αφορά διαδικασία αναγνωρίσεως και εκτελέσεως στις Κάτω Χώρες ποινικής αποφάσεως που εκδόθηκε από σουηδικό δικαστήριο.

Αντικείμενο και νομική βάση της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως

Η υπό κρίση αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ αφορά, κατ' αρχάς, το εάν το Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden (εφετείο Arnhem-Leeuwarden, Κάτω Χώρες, στο εξής: Gerechtshof) μπορεί να χαρακτηριστεί ως δικαστήριο κατά την έννοια του άρθρου 267 ΣΛΕΕ και ως εκ τούτου να υποβάλει προδικαστικά ερωτήματα. Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο εν λόγω ερώτημα, το Gerechtshof υποβάλλει το περαιτέρω ερώτημα αν το άρθρο 47 των Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Χάρτης) τυγχάνει εφαρμογής στην υπόθεση της κύριας δίκης, στην οποία το Gerechtshof καλείται να αποφανθεί επί των νομικών ζητημάτων που ανακύπτουν από το άρθρο 8, παράγραφοι 2 έως 4, και το άρθρο 9 της αποφάσεως-πλαισίου 2008/909/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2008, σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης σε ποινικές

ⁱ Η ονομασία που έχει δοθεί στην παρούσα υπόθεση είναι πλασματική. Δεν αντιστοιχεί στο πραγματικό όνομα κανενός διαδίκου.

αποφάσεις οι οποίες επιβάλλουν ποινές στερητικές της ελευθερίας ή μέτρα στερητικά της ελευθερίας, για το σκοπό της εκτέλεσής τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση (στο εξής: απόφαση-πλαίσιο 2008/909/ΔΕΥ), και σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως, ποιες είναι οι συνέπειες που αυτό συνεπάγεται. Τέλος, το Gerechtshof υποβάλλει ερωτήματα σχετικά με την ερμηνεία του άρθρου 8, παράγραφος 4, της αποφάσεως-πλαισίου 2008/909/ΔΕΥ.

Το Gerechtshof ζήτησε επίσης να υπαχθεί η παρούσα αίτηση προδικαστικής αποφάσεως στην επείγουσα διαδικασία κατά την έννοια του άρθρου 267, τέταρτο εδάφιο, ΣΛΕΕ και του άρθρου 107, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου. Συναφώς, το Gerechtshof επισημαίνει ότι τα προδικαστικά ερωτήματα αφορούν τον χώρο της ελευθερίας, της ασφάλειας και της δικαιοσύνης και ότι η κατάδικος τελεί επί του παρόντος υπό κράτηση. Η απάντηση στα ερωτήματα μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα να πρέπει να τερματιστεί η στέρηση της ελευθερίας στις Κάτω Χώρες, διότι η αλλοδαπή ποινή δεν πρέπει να αναγνωριστεί ή πρέπει να μετατραπεί σε ποινή χωρίς στέρηση της ελευθερίας.

Προδικαστικά ερωτήματα

1. Έχει ο όρος «δικαστήριο» κατά την έννοια του άρθρου 267 ΣΛΕΕ σε συνδυασμό με το άρθρο 8, παράγραφοι 2 έως 4, και το άρθρο 9 της αποφάσεως-πλαισίου 2008/909/ΔΕΥ την έννοια ότι καλύπτει επίσης εθνικό δικαστήριο που έχει οριστεί στο πλαίσιο της διαδικασίας αναγνωρίσεως, το οποίο δεν είναι η αρμόδια αρχή κατά την έννοια του άρθρου 8, παράγραφος 1, της αποφάσεως-πλαισίου και το οποίο αποφαίνεται στο πλαίσιο έγγραφης διαδικασίας κατ' αρχήν χωρίς να παρίσταται ο κατάδικος αποκλειστικώς επί των νομικών ζητημάτων που ανακύπτουν από το άρθρο 8, παράγραφοι 2 έως 4, καθώς και από το άρθρο 9 της αποφάσεως-πλαισίου;

2. Έχει το άρθρο 47 του Χάρτη την έννοια ότι, αν στο πλαίσιο διαδικασίας αναγνωρίσεως κατά την έννοια της αποφάσεως-πλαισίου 2008/909/ΔΕΥ ένα εθνικό δικαστήριο που έχει οριστεί προς τούτο στο κράτος εκτελέσεως έχει επιφορτιστεί με την εκτίμηση των πτυχών που διαλαμβάνονται στο άρθρο 8, παράγραφοι 2 έως 4 και στο άρθρο 9 της αποφάσεως-πλαισίου, πρέπει πέραν από τη δυνατότητα που παρέχεται στον κατάδικο στο κράτος εκδόσεως να εκφράσει τη γνώμη του σύμφωνα με το άρθρο 6, παράγραφος 3, της αποφάσεως-πλαισίου 2008/909/ΔΕΥ να παρέχεται σε αυτόν και πραγματική προσφυγή στο κράτος εκτελέσεως;

Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο ως άνω ερώτημα:

3. Έχει το άρθρο 47 του Χάρτη υπό το πρίσμα της αποφάσεως-πλαισίου 2008/909/ΔΕΥ την έννοια ότι αναφορικά με την πραγματική προσφυγή στο κράτος εκτελέσεως αρκεί ο κατάδικος να έχει τη δυνατότητα να εκφράσει γραπτά τη γνώμη του είτε πριν από τη δικαστική εκτίμηση και την έκδοση της αποφάσεως περί αναγνωρίσεως είτε μετά την έκδοση της αποφάσεως περί αναγνωρίσεως στο πλαίσιο επανεξετάσεως της αρχικής εκτιμήσεως;

Και

4. Έχει το άρθρο 47 του Χάρτη υπό το πρίσμα της αποφάσεως-πλαισίου 2008/909/ΔΕΥ την έννοια ότι πρέπει να παρέχεται δικαστική αρωγή στο κράτος εκτελέσεως στον κατάδικο ο οποίος δεν διαθέτει επαρκείς πόρους και ο οποίος πρέπει να επικουρείται για να εξασφαλισθεί η αποτελεσματική πρόσβαση στη δικαιοσύνη, ακόμη και αν τούτο δεν προβλέπεται από τον νόμο;

5. Έχει το κριτήριο του άρθρου 8, παράγραφος 3, της αποφάσεως-πλαισίου 2008/909/ΔΕΥ την έννοια ότι κατά τη μετατροπή της ποινής ή του μέτρου, επειδή δεν συνάδει ως προς τη φύση της με το δίκαιο του κράτους εκτελέσεως, πρέπει να εξετάζεται ποιο μέτρο θα είχε επιβάλει, κατά πάσα πιθανότητα, το δικαστήριο του κράτους εκτελέσεως αν η καταδίκη είχε λάβει χώρα στο κράτος εκτελέσεως, ή πρέπει –εφόσον απαιτείται κατόπιν υποβολής συμπληρωματικών πληροφοριών— να διενεργείται εξέταση στο πλαίσιο της οποίας διερευνάται το πώς είναι πράγματι διαμορφωμένο το μέτρο στο κράτος εκδόσεως;

6. Πώς και σε ποιον βαθμό πρέπει να λαμβάνονται υπόψη, στο πλαίσιο ενδεχόμενης νέας εκτιμήσεως από το κράτος εκτελέσεως της απαγορεύσεως της χειροτερεύσεως της ποινής σύμφωνα με το άρθρο 8, παράγραφος 4, της αποφάσεως-πλαισίου 2008/909/ΔΕΥ, οι εξελίξεις και οι πληροφορίες που αφορούν χρονικό σημείο μεταγενέστερο της αποφάσεως περί αναγνωρίσεως;

Σχετικές διατάξεις του δικαίου της Ένωσης

Άρθρο 47 του Χάρτη

Άρθρο 267 ΣΛΕΕ

Άρθρα 6, 8 και 9 της αποφάσεως-πλαισίου 2008/909/ΔΕΥ

Σχετικές διατάξεις του εθνικού δικαίου

Άρθρα 2:11 και 2:13 του Wet wederzijdse erkenning en tenuitvoerlegging vrijheidsbenemende en voorwaardelijke sancties (νόμου για την αμοιβαία αναγνώριση και εκτέλεση στερητικών της ελευθερίας ποινών ανεξαρτήτως της αναστολής τους, στο εξής: WETVVS)

Συνοπτική έκθεση των πραγματικών περιστατικών και της πορείας της διαδικασίας

- 1 Η κατάδικος είναι Ιρακινή υπήκοος. Κατοικεί στις Κάτω Χώρες από το 1996 και το 2001 έλαβε άδεια διαμονής αορίστου χρόνου.
- 2 Με δικαστική απόφαση της 26ης Φεβρουαρίου 2015, το Göta Hovrätt (εφετείο Götaland, Σουηδία) την καταδίκασε για ποινικά αδικήματα που είχαν διαπραχθεί

στη Σουηδία. Επρόκειτο –συνοπτικά– για απαγορευμένη κατοχή όπλων, παράνομη απειλή, παρενόχληση και βαριά σωματική βλάβη. Το Göta Hovrätt (εφετείο Götaland) έκρινε ότι οι αξιόποινες πράξεις της καταδίκου δεν μπορούσαν να της καταλογισθούν λόγω ελαττωματικής αναπτύξεως ή παθολογικής διαταραχής των διανοητικών της ικανοτήτων και της επέβαλε μέτρο στερητικό της ελευθερίας, ήτοι ψυχιατρική θεραπεία αόριστης διάρκειας με ειδική εξέταση σε περίπτωση εξόδου της από το νοσοκομείο.

- ~~3 Η κατάδικος ζήτησε από τις σουηδικές αρχές να μεταφερθεί η επιβληθείσα ποινή της στις Κάτω Χώρες και οι αρμόδιες αρχές ζήτησαν από τον Oλλανδό Minister van Justitie en Veiligheid (Υπουργό Δικαιοσύνης και Ασφάλειας, Κάτω Χώρες, στο εξής: Υπουργός) την αναγνώριση και την εκτέλεση της σουηδικής αποφάσεως.~~
- ~~4 Κατόπιν της υποβολής του αιτήματος από τον Υπουργό, το Gerechtshof με την απόφασή του της 18ης Ιανουαρίου 2019 διαπίστωσε ότι η κατάδικος είχε ζητήσει η ίδια τη διαβίβαση της καταδικαστικής αποφάσεως ή ήταν σύμφωνη με αυτήν, και απεφάνθη ότι δεν υπήρχε κανένας λόγος αρνήσεως της αναγνωρίσεως και ότι τα αδικήματα για τα οποία επιβλήθηκε η ποινή τιμωρούνται και κατά το ολλανδικό δίκαιο. Το Gerechtshof έκρινε περαιτέρω ότι υφίσταται λόγος προσαρμογής του επιβληθέντος στερητικού της ελευθερίας μέτρου και το μετέτρεψε σε μέτρο νοσηλείας με εντολή για αναγκαστική θεραπεία, για το οποίο δεν προβλέπεται ανώτατη διάρκεια. Το Gerechtshof έκρινε συναφώς ότι τούτο δεν συνιστά χειροτέρευση της ποινικής θέσεως της καταδίκου.~~
- ~~5 Στις 18 Φεβρουαρίου 2019, ο Υπουργός, ως αποφασίζουσα αρχή κατά την έννοια της αποφάσεως-πλαισίου 2008/909/ΔΕΥ, αναγνώρισε τη σουηδική απόφαση λαμβάνοντας υπόψη την εκτίμηση του Gerechtshof, και η ποινή μετετράπη στο (χρονικά απεριόριστο) ολλανδικό μέτρο νοσηλείας με αναγκαστική θεραπεία. Η κατάδικος μεταφέρθηκε σε κέντρο ψυχιατρικής φροντίδας στις Κάτω Χώρες, όπου και εξακολούθει να ευρίσκεται. Μετά από την αναγνώριση, ο Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Υφυπουργός Δικαιοσύνης και Ασφάλειας, Κάτω Χώρες) με απόφαση της 6ης Αυγούστου 2020 περί ανακλήσεως της άδειας διαμονής αιτούντος άσυλο, κήρυξε την κατάδικο ανεπιθύμητη.~~
- ~~6 Στη συνέχεια, η κατάδικος αμφισβήτησε τη νομιμότητα της αποφάσεως του Υπουργού περί αναγνωρίσεως στο πλαίσιο αστικής διαδικασίας. Υποστήριξε, μεταξύ άλλων, ότι η εκτίμηση του Gerechtshof της 18ης Ιανουαρίου 2019, στην οποία βασίστηκε η απόφαση του Υπουργού, σχηματίστηκε στο πλαίσιο διαδικασίας που δεν πληρούσε τις απαιτήσεις του άρθρου 47 του Χάρτη. Στην εν λόγω αστική διαδικασία, το Gerechtshof Den Haag (εφετείο Χάγης, Κάτω Χώρες), έκανε δεκτή (κατ' έφεση) την αγωγή με απόφαση της 5ης Σεπτεμβρίου 2023 και υποχρέωσε τον Υπουργό να επανεξετάσει την απόφασή του της 29ης Ιανουαρίου 2019.~~

- 7 Με έγγραφο της 15ης Σεπτεμβρίου 2023, ο Υπουργός ζήτησε από το Gerechtshof να προβεί σε νέα εκτίμηση της υποθέσεως στο πλαίσιο διαδικασίας που να πληροί τις απαιτήσεις του άρθρου 47 του Χάρτη. Στο πλαίσιο της νέας αυτής εκτιμήσεως, το Gerechtshof αποφάσισε, αφού άκουσε τους διαδίκους, να υποβάλει την υπό κρίση αίτηση προδικαστικής αποφάσεως.

Κυριότερα επιχειρήματα των διαδίκων της κύριας δίκης

- 8 Η κατάδικος υποστηρίζει ότι το Gerechtshof πρέπει να προβεί σε νέα εκτίμηση στο πλαίσιο διαδικασίας σύμφωνης προς το άρθρο 47 του Χάρτη, το οποίο εν προκειμένω σημαίνει:
- ότι πρέπει να διεξαχθεί δημόσια συνεδρίαση, στην οποία να μπορεί να παραστεί,
 - ότι η υπόθεση πρέπει να εκδικαστεί εντός εύλογης προθεσμίας,
 - ότι πρέπει να έχει τη δυνατότητα να ζητήσει τη συνδρομή δικηγόρου, χρηματοδοτούμενου, εφόσον είναι αναγκαίο, από το κράτος,
 - ότι η διαδικασία πρέπει να έχει κατ' αντιμωλίαν χαρακτήρα, και
 - ότι η απόφαση πρέπει να εκδοθεί δημοσίως.

- 9 Επιπλέον, η κατάδικος υποστηρίζει ότι εν προκειμένω συντρέχει περίπτωση χειροτερεύσεως της θέσεώς της και θεωρεί απαραίτητο –υπό το πρίσμα της αποτελεσματικής έννομης προστασίας– για μπορέσει να προσκομίσει συναφώς και άλλα αποδεικτικά στοιχεία.

Συνοπτική έκθεση του σκεπτικού της διατάξεως περί παραπομπής

Παραδεκτό της αιτήσεως

- 10 Μέχρι τώρα, το Gerechtshof έχει κρίνει ότι στο ζήτημα αναφορικά με το αν αποτελεί δικαστήριο κατά την έννοια του άρθρου 267 ΣΛΕΕ και ως εκ τούτου, έχει την εξουσία να υποβάλει στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ερωτήματα προς έκδοση προδικαστικής αποφάσεως, πρέπει να δοθεί αρνητική απάντηση. Η αποστολή του Gerechtshof στο πλαίσιο της διαδικασίας αναγνωρίσεως δικαστικών αποφάσεων άλλων κρατών μελών της ΕΕ διαφέρει, πράγματι, σημαντικά από τις συνήθεις δικαιοδοτικές λειτουργίες και διαδικασίες. Ως εκ τούτου, δεν λαμβάνει χώρα επ' ακροατηρίου συζήτηση και το Gerechtshof, σύμφωνα με τη νομοθετική διάταξη, δεν αποφαίνεται ούτε επί της εφαρμογής του συμφέροντος κοινωνικής επανεντάξεως, το οποίο είναι κρίσιμο σύμφωνα με την απόφαση-πλαίσιο 2008/909/ΔΕΥ, ούτε επί των λόγων αρνήσεως [της αναγνωρίσεως] οι οποίοι χαρακτηρίζονται ως προαιρετικοί βάσει του WETVVS, ούτε σχετικά με τον τρόπο της ερμηνείας των λόγων αρνήσεως που

χαρακτηρίζονται στον εν λόγω νόμο ως υποχρεωτικοί υπό το πρίσμα της αποφάσεως του Δικαστηρίου της 29ης Απριλίου 2021, X (Ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης – *ne bis in idem*) (C-665/20 PPU, EU:C:2021:339). Πέραν αυτού, το Gerechtshof δεν μπορεί να αποφανθεί επί εκείνων των υποθέσεων στις οποίες ο Υπουργός απορρίπτει το αίτημα αναλήψεως της εκτελέσεως ποινής χωρίς να το υποβάλει στο Gerechtshof.

- 11 Από τις προπαρασκευαστικές εργασίες του ολλανδικού νόμου προκύπτει, ωστόσο, ότι ο νομοθέτης θέλησε ρητώς τη δικαστική εκτίμηση των νομικών ζητημάτων που ρυθμίζονται στο άρθρο 8, παράγραφοι 2 έως 4 και στο άρθρο 9 της αποφάσεως-πλαισίου 2008/909/ΔΕΥ και ότι γίνεται λόγος για συγκεκριμένο δικαστήριο το οποίο ορίζεται προς τούτο και το οποίο σύμφωνα με τον νόμο, εκδίδει δεσμευτική απόφαση.
- 12 Κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, προκειμένου να εκτιμηθεί αν το αιτούν όργανο είναι «δικαστήριο» κατά την έννοια του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, και ως εκ τούτου, για να εκτιμηθεί το παραδεκτό της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως, λαμβάνεται υπόψη μια σειρά στοιχείων, όπως είναι η ίδρυση του οργάνου αυτού με νόμο, η μονιμότητά του, ο δεσμευτικός χαρακτήρας της δικαιοδοσίας του, ο κατ’ αντιμωλίαν χαρακτήρας της ενώπιόν του διαδικασίας, η εκ μέρους του οργάνου αυτού εφαρμογή κανόνων δικαίου, καθώς και η ανεξαρτησία του (απόφαση της 29ης Μαρτίου 2022, Getin Noble Bank, C-132/20, EU:C:2022:235, σκέψη 66 και η εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 13 Το Gerechtshof εκτιμά, προσωρινώς, ότι έχει ιδρυθεί με νόμο, ότι έχει μονιμότητα, ότι στο πλαίσιο των αποφάσεων κατά τον WETVVVS η εκτίμησή του περιορίζεται πράγματι σε ορισμένα σημεία, ωστόσο έχει δεσμευτικό χαρακτήρα, ότι η εκ του νόμου προβλεπόμενη διαδικασία δεν προβλέπει μεν τη δυνατότητα της ακροάσεως του καταδίκου, τα επιχειρήματα του εν λόγω προσώπου λαμβάνονται, όμως, υπόψη εφόσον προβάλλονται στο πλαίσιο εκφράσεως γνώμης ή μεταγενέστερης νέας εκτιμήσεως, ότι εφαρμόζει κανόνες δικαίου και είναι ανεξάρτητο. Επομένως, κατά την προσωρινή εκτίμηση του Gerechtshof, το ζήτημα αν πρέπει να θεωρηθεί ως δικαστήριο εξαρτάται από το ζήτημα αν η ενώπιόν του διαδικασία του μπορεί να χαρακτηριστεί ως διαδικασία κατ’ αντιμολίαν.
- 14 Κατόπιν των ανωτέρω, το Gerechtshof υποβάλλει το πρώτο προδικαστικό ερώτημα. Η απάντηση στο ερώτημα αυτό θα μπορούσε, ωστόσο, να εξαρτάται από την απάντηση στο δεύτερο προδικαστικό ερώτημα που αφορά τη δυνατότητα εφαρμογής του άρθρου 47 του Χάρτη.

To άρθρο 47 του Χάρτη

- 15 Κατά το άρθρο 47 του Χάρτη, κάθε πρόσωπο του οποίου παραβιάστηκαν τα δικαιώματα και οι ελευθερίες που διασφαλίζονται από το δίκαιο της Ένωσης, έχει δικαίωμα πραγματικής προσφυγής ενώπιον δικαστηρίου.

- 16 Το Gerechtshof διερωτάται αν η εκτίμησή του βάσει του άρθρου 2:11 του WETVVS παραβιάζει δικαιώματα και ελευθερίες που διασφαλίζονται από το δίκαιο της Ένωσης. Στο πλαίσιο αυτό, διερωτάται αν η νομική εκτίμηση «εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης» (απόφαση της 26ης Φεβρουαρίου 2013, Åkerberg Fransson, C-617/10, EU:C:2013:105) ή πρόκειται για «περίπτωση που διέπεται από το δίκαιο της Ένωσης» (απόφαση της 16ης Μαΐου 2017, Berlioz Investment Fund, C-682/15, EU:C:2017:373). Είναι προφανές ότι κατά την εκτίμηση αυτή εφαρμόστηκαν το άρθρο 8, παράγραφοι 2 έως 4, και το άρθρο 9 της αποφάσεως-πλαισίου 2008/909/ΔΕΥ, δεδομένου ότι αυτά μεταφέρθηκαν στην εθνική έννομη τάξη με τα άρθρα 2:11 και 2:13 του WETVVS. Αφετέρου, ο κατάδικος έχει στο κράτος εκδόσεως –εφόσον ευρίσκεται σε αυτό– τη δυνατότητα να εκφράσει προφορικά ή γραπτά τη γνώμη του και η απόφαση πλαισίου 2008/909/ΔΕΥ δεν του παρέχει ρητά τη δυνατότητα πραγματικής προσφυγής στο κράτος εκτελέσεως, οπότε θα μπορούσε επίσης να υποστηριχθεί ότι πρόκειται για έννομη κατάσταση, η οποία δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης. Δεδομένου ότι το Gerechtshof έχει συναφώς αμφιβολίες, υποβάλλει το δεύτερο προδικαστικό ερώτημα.
- 17 Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο ερώτημα αυτό, τίθεται το ζήτημα αν η δυνατότητα εκφράσεως γνώμης στο κράτος εκδόσεως σύμφωνα με το άρθρο 6 της αποφάσεως-πλαισίου 2008/909/ΔΕΥ πληροί τις απαιτήσεις του άρθρου 47 του Χάρτη. Σύμφωνα με το άρθρο 6, παράγραφος 3, της εν λόγω αποφάσεως-πλαισίου, η γνώμη αυτή τίθεται στη συνέχεια στη διάθεση του κράτους εκτελέσεως σε γραπτή μορφή, πράγμα το οποίο υποδηλώνει ότι ο νομοθέτης της Ένωσης θεωρεί δεδομένη τη γραπτή περαιτέρω επεξεργασία στο κράτος εκτελέσεως.
- 18 Σε περίπτωση κατά την οποία η δυνατότητα αυτή δεν πληροί τις απαιτήσεις του άρθρου 47 του Χάρτη ή δεν καλύπτει τις περιπτώσεις εκείνες στις οποίες ο κατάδικος δεν ευρίσκεται (πλέον) στο κράτος εκδόσεως και δεν μπορεί, εξ αυτού του λόγου, να εκφράσει καμία γνώμη, το Gerechtshof διερωτάται αν το άρθρο 47 επιβάλλει, στην περίπτωση αυτή, την ακρόαση του καταδίκου σε δημόσια συνεδρίαση στο κράτος εκτελέσεως με την παροχή δικαστικής αρωγής και σε ποιο χρονικό σημείο πρέπει η δίκη αυτή να διεξαχθεί. Ειδικότερα, τίθεται το ζήτημα αν το γεγονός ότι ο κατάδικος μπορεί να ζητήσει νέα εκτίμηση, πληροί τις απαιτήσεις του άρθρου 47 του Χάρτη.
- 19 Στο πλαίσιο αυτό, το Gerechtshof επισημαίνει ότι η εξέταση κατά την έννοια του άρθρου 2:11 του WETVVS είναι νομοτεχνικής φύσεως και σχετικά περιορισμένη. Συχνά, τα συμφέροντα των κρατών και εκείνα του καταδίκου συμπίπτουν, τα οποία συνίστανται ειδικότερα στην κοινωνική επανένταξη στο κράτος με το οποίο το πρόσωπο αυτό διατηρεί τους στενότερους δεσμούς. Εν προκειμένω, ήταν αναγκαία η προσαρμογή του αλλοδαπού μέτρου, ωστόσο, στις περισσότερες περιπτώσεις πρόκειται για στερητική της ελευθερίας ποινή υπό τη μορφή της ποινής φυλακίσεως, η οποία δεν απαιτεί προσαρμογή της (φύσεως) της ποινής. Εάν η συνέπεια της εφαρμογής του άρθρου 47 του Χάρτη είναι ότι οι κατάδικοι πρέπει να ακούγονται σε δημόσια συνεδρίαση στο κράτος εκτελέσεως, αυτό

συνδέεται με πρακτικές δυσκολίες. Επομένως, τίθεται το ζήτημα πώς πρέπει να διεξαχθεί η ακρόαση στο κράτος εκτελέσεως όταν ο κατάδικος ευρίσκεται ακόμη στο κράτος εκδόσεως. Κατά τη νομολογία του Gerechtshof, ο κατάδικος έχει τη δυνατότητα να εκφράσει γραπτά τη γνώμη του, την οποία το Gerechtshof λαμβάνει υπόψη του. Αυτό μπορεί να γίνει είτε πριν από την εκτίμηση και την απόφαση περί αναγνωρίσεως είτε μετά από αυτήν υπό τη μορφή της αιτήσεως για νέα εκτίμηση. Ο κατάδικος είναι ελεύθερος να ζητήσει νομική συνδρομή, αλλά δεν υπάρχει δυνατότητα να λάβει οικονομική ενίσχυση για τον σκοπό αυτόν.

- 20 Υπό το πρίσμα των ανωτέρω, το Gerechtshof υποβάλλει το τρίτο και το τέταρτο προδικαστικό ερώτημα.

Προσαρμογή της ποινής

- 21 Το άρθρο 8, παράγραφος 3, της αποφάσεως- πλαισίου 2008/909/ΔΕΥ –και ακολούθως το άρθρο 2:11, παράγραφος 5, του WETVVS– προβλέπει ότι, αν η ποινή δεν συνάδει ως προς τη φύση της με το δίκαιο του κράτους εκτελέσεως, μετατρέπεται σε ποινή ή μέτρο που να ανταποκρίνεται κατά το δυνατόν περισσότερο προς την ποινή που επιβλήθηκε από το κράτος εκδόσεως της αποφάσεως. Το Gerechtshof ερμήνευσε το κριτήριο αυτό υπό την έννοια ότι η ποινή πρέπει να μετατραπεί σε μέτρο που θα είχε κατά πάσα πιθανότητα επιβληθεί στον κατάδικο, αν η καταδίκη είχε λάβει χώρα στις Κάτω Χώρες. Εξ αυτού του λόγου αποφάσισε να μετατρέψει την ποινή στο μέτρο της νοσηλείας με αναγκαστική θεραπεία, η λήξη του οποίου, ακριβώς όπως και στην περίπτωση του σουηδικού μέτρου, δεν καθορίζεται εκ των προτέρων, αλλά εξαρτάται από την πρόοδο της θεραπείας.
- 22 Ο κατάδικος υποστηρίζει ότι το σουηδικό στερητικό της ελευθερίας μέτρο έχει λιγότερο επεμβατικό χαρακτήρα από το ολλανδικό. Στην περίπτωση του σουηδικού μέτρου, η εκτίμηση της αναγκαιότητας λήξεώς του γίνεται μετά από μισό έτος και η μέση διάρκειά του είναι περίπου τέσσερα χρόνια, ενώ, στην περίπτωση του ολλανδικού μέτρου, η εν λόγω εκτίμηση γίνεται κατ' αρχήν κάθε δύο χρόνια, η μέση διάρκεια του μέτρου είναι πολύ μεγαλύτερη και, επιπλέον, το οικείο πρόσωπο κηρύσσεται ανεπιθύμητο.
- 23 Υπό το πρίσμα των επιχειρημάτων αυτών, το Gerechtshof υποβάλλει το πέμπτο προδικαστικό ερώτημα.

Εκτίμηση πληροφοριών που ελήφθησαν μετά από την απόφαση περί αναγνωρίσεως

- 24 Τέλος, το Gerechtshof διερωτάται κατά πόσον πληροφορίες που έχουν καταστεί διαθέσιμες ή εξελίξεις που έλαβαν χώρα μετά από την εκτίμηση πρέπει να λαμβάνονται υπόψη, αν οι εν λόγω πληροφορίες ή εξελίξεις μπορούν να είναι κρίσιμες για την εξέταση της απαγορεύσεως χειροτερεύσεως της ποινής που προβλέπεται στο άρθρο 8, παράγραφος 4, της αποφάσεως-πλαισίου 2008/909/ΔΕΥ. Εν προκειμένω, η κατάδικος επεσήμανε, ιδίως, την εξέλιξη

αναφορικά με το γεγονός ότι μετά την απόφαση περί αναγνωρίσεως κηρύχθηκε ανεπιθύμητη. Το Gerechtshof εκτιμά ότι αυτό μπορεί να συνιστά κρίσιμο στοιχείο στο πλαίσιο της εκτιμήσεως του αν υπάρχει χειροτέρευση της στερητικής της ελευθερίας ποινής ή του μέτρου. Πρόκειται, ωστόσο, για πληροφορίες και εξελίξεις που αφορούν χρονικό σημείο μεταγενέστερο της αποφάσεως περί αναγνωρίσεως. Δεδομένου ότι το Gerechtshof έχει αμφιβολίες αν μπορεί να λάβει υπόψη τις πληροφορίες αυτές, υποβάλλει το έκτο προδικαστικό ερώτημα.

ΕΓΡΑΦΟΕΡΓΑΣΙΑΣ